

LĪGATNES PILSĒTAS DOME INFORMĒ:

15. janvāra sēdē izskatītie jautājumi (saīsināti):

DARBA KĀRTĪBĀ:

1. Par zemes nomas līguma pagarināšanu Līgatai Daudišai, Eglu ielā 9, Līgatnē.
2. Par zemes nomas līguma pagarināšanu SIA "Krišjānis un Ģertrūde", Gaujas ielā 22B, Līgatnē.
3. Par dzīvokļa Nr. 4 Rīgas ielā 3, Līgatnē, izīrēšanu.
4. Par pabalstu piešķiršanu.
5. Par dzīvokļa Nr. 29 Pilsoņu ielā 6, Līgatnē, izīrēšanu.
6. Par projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinu pašvaldībās, 3. kārtā" koordinatora apstiprināšanu un atalgojuma noteikšanu.
7. Par projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinu pašvaldībās, 3. kārtā" grāmatvedes apstiprināšanu un atalgojuma noteikšanu.
8. Par grozījumiem lēmumā "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu Zemesgrāmatā uz Līgatnes pilsētas pašvaldības vārda, lietošanas mērķa un nekustamā īpašuma lietošanas tiesību apgrūtinājumu noteikšanu Gaujas ielā 34A, Līgatnē".
9. Par nekustamā īpašuma nodokļa parāda, pamatparāda palielinājuma un nokavējuma naudas piedziņu bezstrīdus kārtībā no Ginta Ceipa.
10. Par projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinu pašvaldībās, 3. kārtā" lietvedes atalgojuma noteikšanu.

Sveicam!

Un viss tāpat kā bijis -
Tā pati sirds, tas pats vēl liesmojums,
Tā pati saule, zilais debesjums,
Tik laiks ir gadu skaitu pārmainījis.
/N.Kalna/

Sveicam Līgatnes iedzīvotājus nozīmīgās dzīves jubilejās!

Bērziņa Daina
Čonka Mirdza
Elsts Ēriks
Gulbe Aina
Možajeva Valija
Mūmanis Haralds
Timermanis Edvīns
Veihmanis Jānis
Žīgurs Austris

Sludinājumi

Iedzīvotājus, kuri vēlas aktīvi līdzdarboties saimnieciskajos un politiskajos procesos un atbalsta partijas "Jaunais laiks" idejas un filozofiju, lūdzu zvanīt uz tālr. 29412602 vai sūtīt e-vestuli uz aimarssteins@apollo.lv

Tiksimies, lai vienotos kopējam darbam – Līgatnes un Latvijas uzplaukumam!
Gods kalpot Latvijai!

Kas darāms ekonomiskās krīzes pārvarēšanai?

AKTUĀLI

VALDIS DOMBROVSKIS
Eiropas Parlamenta deputāts
("Jaunais laiks") speciāli
"Līgatnes Ziņām"

Latvijas valsts un iedzīvotāji aizvien skaudrāk izjūt I. Godmaņa valdības īstenotās politikas "augļus". Vairums ekonomistu ir prognozējuši, ka valdības piedāvātie krīzes pārvarēšanas pasākumi – nodokļu paaugstināšana, ES fondu līdzfinansējuma samazināšana, algu samazināšana, pensiju iesaldēšana, utt. – Latviju ieģrudīs vēl dziļākā recesijā. Šis prognozes diemžēl piepildās: vēl nesen valdība prognozēja 5% ekonomikas kritumu, bet tagad analītiķi prognozē vēl daudz negatīvāku ainu – IKP kritumu 10% apmērā.

Eiropas Savienība risinājumu krīzei meklē pretējā virzienā – nodokļu samazināšana un uzņēmējdarbības atbalsts, taja skaitā ES fondu apguves paātrināšana. Vēl nesen valdība solīja, ka daļa no 7,5 miljardu eiro lielā starptautiskā aizdevuma tiksot novirzīta uzņēmējdarbības atbalstam un eksporta veicināšanai. Tomēr janvāra beigās finanšu ministrs A. Slakteris paziņoja, ka visi aizņēmuma līdzekļi tiks tērēti budžeta lāpšanai un esošo parādu atmaksai, kā arī banku sistēmas stabilizācijai. Valdība taisnojas, ka uzņēmējdarbības atbalsta un eksporta veicināšanas pasākumi tiksot veikti caur valsts budžetu. Lieki teikt, ka budžeta grozījumus, paredzot papildu līdzekļus minētajiem mērķiem, valdība nav piedāvājusi.

Sevišķi smagi valdības veiktie pasākumi skar pašvaldības. Valdība palielina PVN, kas ir galvenais valsts pamatbudžeta ieņēmumu avots, bet samazina iedzīvotāju ienākumu nodokli, kas ir galvenais pašvaldību budžeta avots. Iedzīvotāju ienākumu

nodokļa samazināšana pati par sevi ir apsvēicama, tomēr šoreiz valdība ir ļoti nepilnīgi kompensējusi ar to saistīto pašvaldību ieņēmumu kritumu. Atbilstoši Latvijas Pašvaldību savienības sniegtajai informācijai, ievērojams budžeta samazinājums pašvaldībām ļaus izpildīt to patstāvīgās funkcijas ne vairāk kā par 48%. Valdībai ir steidzīgi jārikojas, lai kompensētu pašvaldībām ieņēmumu kritumu.

Valdībai ir jāatjauno sarunas ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF) par labvēlīgākiem kredīta nosacījumiem. Daļa no izdevumu ierobežošanas pasākumiem ir nepieciešama, piemēram, valsts administratīvā aparāta samazināšana. Tomēr cik pamatota krīzes apstākļos ir medīku, policistu utt. algu samazināšana? Cik pamatota ir pensiju iesaldēšana laikā, kad sociālā budžeta līdzekļu uzkrājums ir miljards latu (arī 2008. gadā sociālajā budžetā bija 227 milj. latu pārpalikums)? Cik pamatoti ir

samazināt ES fondu līdzfinansējumu? Arī pats SVF dokumentā "Fiskālā politika krīzes apstākļos" norāda uz nepieciešamību krīzes apstākļos stimulēt ekonomiku, izmantojot valsts atbalsta programmas uzņēmējiem un pārdomātu nodokļu samazināšanu. Tieši šādu pasākumu īstenošanai būtu jānovirza daļa no starptautiskā aizdevuma līdzekļiem. Valsts atbalsta programmas jākoncentrē pirmām kārtām uz tām nozarēm, kuras krīze skārus vismagāk, – Latvijā tās ir ražošanas un lauksaimniecība. Jānodrošina arī pietiekams ES fondu līdzfinansējums – pēc pašas Finanšu ministrijas aprēķiniem, pilnvērtīgai ES fondu apguvei šā gada budžeta pietrūkst ap 100 milj. latu.

Tomēr aizvien skaidrāks kļūst fakts, ka pat visdāsnākais budžeta atbalsts nepaglābs pasaules ekonomiku no recesijas, ja netiks atjaunota banku kredītu pieejamība. Arī Latvijā banku izsniegto kredītu atlikumu apjoms samazinās. Latvijai uzņēmējiem un

iedzīvotājiem tas uzliek vēl papildu slogu, jo grūtajā ekonomiskajā situācijā jāveic kredītu atmaksas bez iespējām kredītu pārfinansēt vai piesaistīt papildu finansējumu. Šādā situācijā valdībai ir jāizmanto visi tās rīcībā esošie banku ietekmēšanas līdzekļi, lai panāktu kredītešanas atjaunošanu.

Valsts atbalsts krīzes vissmagāk skartajām nozarēm, ar iedzīvotāju ienākumu nodokļu samazināšanu saistītā ieņēmumu kritumu kompensēšana pašvaldībām un banku kredītešanas atjaunošana ir prioritārie pasākumi istermiņā. Tomēr Latvijai ir jāskārto arī valsts nodokļu un strukturālā politika, lai veicinātu inovācijas un ražošanu, nevis spekulācijas. Jāpanāk, lai nākošajā izaugsmes ciklā neproporcionāli liela līdzekļu daļa netiktu novirzīta spekulācijām ar nekustamo īpašumu vai tamlīdzīgās ātrās peļņas aktivitātēs, bet gan ieguldītas nozarēs, kuras rada reālu pievienoto vērtību.

Līgatnē gatavojas vidusskolas 50 gadu jubilejai

1959. gads Līgatnes vēsturē ir iegājis kā nozīmīgs un īpašs gads – tika pabeigta vidusskolas ēkas celtniecība. No tā laika pašiem sava vidusskola, kas pa šiem gadiem ir ieņēmusi svarīgu vietu Līgatnes dzīvē gan kā vidējās izglītības ieguves vieta, gan kā kultūras dzīves centrs.

2009. gada pavasarī skolas kolektīvs ir nolēmis atzīmēt šo notikumu, aicinot visus Līgatnes vidusskolas absolventus un skolas darbiniekus uz salidojumu. Tas notiks 9. maijā. Salidojuma programmā iekļauti vairāki pasākumi.

Diena sāksies ar atceres brīdi pie "Mazās skoliņas", kas ir Līgatnes

izglītības šūpulis. Kopā atcerēsimies, kā sācies līgatniešu ceļš uz izglītību, kādos apstākļos un kuru pedagogu vadībā noticis Līgatnes papīrfabrikas strādnieku bērnu mācību process. To visu varēs apskatīt arī vecajās fotogrāfijās izstādē "Skola Līgatnē".

Vēlāk pulcēsimies Zanderu kapos pie skolotājas Vilhelmines Ošupes kapa, lai kopā atcerētos un pieminētu visus aizsaulē aizgājušos Līgatnes skolotājus.

Tad kopā sanāksana Līgatnes vidusskolas ēkā, tikšanās ar bijušajiem skolotājiem, klasesbiedriem, kolēģiem. Atkal fotogrāfijās varēsīm skatīt skolas dzīves notikumus visu 50 darba gadu garumā.

Jau par tradīciju skolas salidojums ir kļuvis gājienis no skolas uz Līgatnes kultūras namu. Bez tā neiztikt arī šajos svētkos. Kopā varēsīm atcerēties nu jau par vēsturi kļuvušos 9. maija gājienus.

Kultūras namā norisināsies svinīgais pasākums, svētku koncerts, kurā tradicionāli savu māku rādīs gan tagadējie, gan bijušie skolēni. Bez dejas un dziesmas Līgatnes vidusskolas kultūras dzīve nav iedomājama. Bez tā visa neiztikt arī šajā reizē. Un tad – skolas valsis visas nakts garumā! Tāda ir plānotā pasākuma programma. Precizāka informācija būs pieejama aprīlī.

Aicinām visus ar Līgatnes vidusskolu saistītos cilvēkus pārskatīt savus personiskos fotoarhīvus un piedāvāt interesantas fotogrāfijas fotoizstādes un skolas vēstures arhīva veidotājiem. Neatteiksimies arī no atmiņu stāstījumiem par skolēnu un skolotāju dzīvi, kas ritējusi skolas sienās un arī ārpus tām.

Skolas adrese – Strautu ielā 4, Līgatne, Cēsu rajons, LV-4110, e-pasta adrese: līgatnesvsk@apollo.lv, tālr. 64153137, mob. tālr. 29418605, kontaktpersona Iveta Viļumsone.

Uz tikšanos 9. maijā Līgatnē!

Projekti sniedz jaunas iespējas

AIJA ZIEDIŅA
Līgatnes vidusskolas ģeogrāfijas
un angļu valodas skolotāja

Šajā mācību gadā Līgatnes vidusskola ir uzsākusi jau otro ES skolu sadarbības projektu, kas turpināsies 2 gadus. Projektā "Nākotnes Eiropas pilsonis" darbojas arī Norvičas meiteņu privātskola un Vudlandes skola no Lielbritānijas, Narvas humanitārā ģimnāzija (Igaunija), Všovas vidusskola (Polija), Turīnas klasiskais licejs (Itālija), Caldas das Taipas vidusskola (Portugāle) un Kauņas biznesa skola Lietuvā.

Laikā no 2. līdz 6. februārim dalībiskolu skolotāji un skolēni satikas Igaunijā – Narvas humanitārā ģimnāzijā, lai salīdzinātu kopīgo un atšķirīgo skolu iekšējās kārtības noteikumus. Līgatnes vidusskolu pārstāvēja skolotājas Aija Ziediņa un Dace Zariņa un skolēni Ance Grava, Anete Plūme, Eduards Bērziņš un Kārlis Zariņš. Uz Narvu tika vestas arī prezentācijas par savu skolu un valsti, un mūsu skolēni izpelnījās dziedošākās komandas titulu.

Kaimiņvalsti sākām iepazīt ar ekskursiju pa Igaunijas galvaspilsētu Tallinu, bet 2. februāra pievakarē devāmies uz Narvu. Lai gan zinājām, ka tā ir pierobežas pilsēta, tomēr bijām pārsteigti par statistiku – no visiem 77 tūkstošiem iedzīvotāju tikai 2% saprot igauņu valodu, un no pilsētas 15 skolām tikai 1 ir igauņu skola. Tā kā skolēnus

uzņēma ģimenes, tā bija lieliska iespēja uzlabot savas krievu valodas zināšanas. Skolēni ļoti priecājās par Narvas iedzīvotāju viesmīlību un atsaucību. Taču projekta darba valoda bija angļu, un arī šeit varējām pārliecināties par labām valodu zināšanām. Bija arī iespēja apmeklēt mācību stundas, kuras ir 45 minūšu garas un skolēnu sasniegumus vērtē 5 ballu sistēmā. Interesanti bija iepazīties arī ar e-klases darbību, kad atzīmes, mājas darbi un sarakste ar vecākiem notiek tikai ar datora starpniecību.

Līdztekus darbam notika arī dažādi izklaides un izzinošie pasākumi –

apmeklējām slidotavu, Narvas cietokšņa muzeju, apskatījām degslānekļa ieguves vietas pazemes šahtas, izbaudījām šūķšanu ar gumijas riepām no terikoniem, dejojām disko.

Nākošā projekta tikšanās notiks maijā Līgatnē, un šeit jaunieši salīdzinās, no cik gadu vecuma katrā valstī var precēties, pirkt alkoholu, saņemt autovadītāja tiesības...

Mums ir ļoti liels prieks, ka skolas direktore Mudite Grava uzrakstīja šo projektu, kas dod iespēju iepazīt Eiropas Savienību.

Līgatnes skolēni starptautiskā pētījumā

LEONORA DUBKEVIČA
Līgatnes vidusskolas direktores p.i.

Līgatnes vidusskola atkārtoti saņēmusi uzaicinājumu piedalīties OECD Starptautiskajā izglītības salīdzinošajā pētījumā, ko mūsu valstī koordinē Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte un Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūra.

Šajā pētījumā, kas tiks īstenots 2009. gada pavasarī, tiks novērtēta 15 gadu vecu skolēnu sagatavotība dzīvei un turpmākajai izglītībai, iegūstot sasniegumu izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem pētījumiem.

Pētījumā piedalās vairāk nekā 60 pasaules valstis, iesaistot dažādu izglītības iestāžu skolēnus.

Mūsu skola tikusi izvēlēta par vienu no 186 dalībiskolām Latvijā. Skolas starptautiskajā izvēlē tiek iekļautas, izmantojot nejausības metodi, pa "slāņiem", ievērojot skolas atrašanās vietu, skolēnu skaitu, skolas tipu. Šāda veida pētījumā mūsu skola piedalās jau trešo reizi. 2003. gadā tika mērīti skolēnu sasniegumi lasīšanā, matemātikā un dabaszinībās. Skolēni veica nopietnu darbu divu stundu garumā. Uzdevumi bija ļoti dažādi un dažādā grūtību pakāpē, kur pats svarīgākais – rūpīgi lasīt noteikumus, lai varētu saprast, kas tiek prasīts.

Skolēna darbs individuāli netiek vērtēts, viņa darba rezultāti iekļaujas valsts kopējā devumā. Tomēr ar zināmu laika nobīdi mēs varam uzzināt, kā skolai veicies, salīdzinot ar citām mācību iestādēm.

2003. gada pētījumā piedalījās 157 Latvijas skolas. Šajā skolu virknē mēs esam ierindojusies 60. vietā, šī pozīcija ir par 10 vietām augstāk par valsts vidējo rādītāju. Iegūto punktu skaits sastāda 83% no labākā rezultāta. Varam secināt: kaut arī sasniegumi nav izcili, tomēr tie ir ļoti un apliecinā, ka Līgatnes vidusskolas skolēni iegūst kvalitatīvu izglītību Latvijā un pasaules kontekstā.

Sporta svētki bērnodārzā

IZGLĪTĪBA

ZANE KALNIŅA
Līgatnes pilsētas PII sporta skolotāja

Kādā sniegotā trešdienas rītā bērnodārzā ciemos ieradās gudrā pūce un lūdza bērnu palīdzību kādā eksperimentā.

Viņa vēlējās noskaidrot, vai ziemā ir droši nodarboties ar sportu: lēkt pāri sniega vaļņiem, izlist zem dažāda augstuma šķēršļiem, iet pa šauru un slidenu celiņu, ripināt bumbu liku loču un pīkoti kopā ar rūķi. Bērni ar lielāko prieku iesaistījās eksperimentā un uzdotos uzdevumus veica ar lielu atbildības sajūtu, savukārt Pūce ļoti uzmanīgi vēroja viņu darbošanos un

visus novērojumus pierakstīja "Gudrās pūces grāmatā".

Kad šis eksperiments bija galā, bērni tika aicināti uz beidzamo pārbaudījumu – sniegavīru celšanu. Ar audzinātāju un auklīšu palīdzību tika veltas lielākas un mazākas sniega bumbas, kā arī sarūpētas krāšņās pogas, koši deguni un interesantas galvas rotas uzceltajiem sniegavīriem. Prieks bija gan lieliem, gan maziem.

Pēc tik liela darba gudrā pūce pateicās bērniem par palīdzību un steidza atpakaļ uz mežu par piedzīvoto stāstīt pārējiem meža iemītniekiem, bet bērni turpināja baudīt ziemas priekus, vizinoties ar ragavām no tuvējā kalniņa.

Ar pērļu mirdzumu acīs

LAILA BĒRZIŅA
Dienas centra "Saulespuķe" vadītāja

Kopš pagājušā gada novembra Dienas un interešu centrā "Saulespuķe" jau esošām interešu nodarbību grupām pievienojās ceturtā – "Rotu meistardarbnīca".

Katru ceturtdienu Anitas Zazerinas vadībā no piecdienu vakarā līdz centra slēgšanai tiek apgūtas rotu darināšanas iemaņas. Nodarbības netiek noteikts vecuma un dalībnieku skaita ierobežojums. Sākotnēji dalībnieku skaits nebija liels, taču, kad pirmie darinājumi tika atrādīti draugiem un paziņām, interesentu pulks manāmi pieauga. "Rotu meistardarbnīca" vadītājai Anitai, kura šo prasmi pati apgūusi smalkos un dārgos kursos, nenākas viegli pieiet katram, paskaidrot, parādīt veiksmīgāko rotu veidošanas risinājumu.

Neiedomājamas ir rotu darināšanas metodes. Lietā tiek liktas makšķerauklas, metāla stieples, dažādas stangas un pat tamboradatas. Tiek veidoti gredzeni, auskari, rokassprādzes un krelles. Dažs nes no mājām un labo senāk pirktas rotas, cits mēģina tikko iegādātas pērles savērt gaumīgā kaklarotā. Materiāli, no kuriem tiek veidotas rotas, ir visdažādākie, sākot ar lētām plastmasas detaļām, līdz istiem mirdzošiem akmeņiem un pērļiem. Rotu veidotāju fantāzijai netiek uzlikti nekādi ierobežojumi, tāpēc nodarbības beigās nereti radušies īsti meistardarbi.

Laiks "Rotu meistardarbnīcā" paiet nemanot, radošajā procesā nav vietas domām par krīzi valstī un citām nebūšanām. Pēc nodarbības visi dodas mājās atpūtušies, guvuši jaunas idejas un ar pērļu mirdzumu acīs.

“Ražas ievākšanas” laiks sācies

IRITA MERGA
Līgatnes MMS direktore

Dabā tā iekārtots, ka ražas novākšanas normālais laiks ir rudens. Tomēr skolās, it īpaši mūzikas un mākslas jomā, intensīvākais “ražas ievākšanas” laiks - konkursi, festivāli, koncerti - ir ziema un pavasaris. Rudenī audzēkņi un pedagogi čakli strādā, apgūst repertuāru, lai tad no janvāra dažādos konkursos un festivālos varētu parādīt savas spējas un aizstāvēt skolas godu.

Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņiem un skolotājiem šis laiks ir ļoti saspringts - jāpiedalās dažādos gan starptautiskos un valsts līmeņa, gan reģionālos konkursos un festivālos. Un pirmie rezultāti jau ir! Decembra sākumā 4. klavieru klases audzēknis Justavs Čirulis (sk. Nataša Hozjainova) atgriezās no 5. Starptautiskā P.Čaikovska klaviermūzikas izpildītāju konkursa ar 2. vietu, 8. klavieru klases audzēkne Marta Puriņa saņēma Atzinības rakstu. Justavam bija tas gods spēlēt arī konkursa noslēguma koncertā. Lepojamies arī ar mūsu mežradzniekiem, kuri 30. janvārī piedalījās 14. Latvijas mūzikas skolu pušaminstrumentu un sitaminstrumentu izpildītāju konkursā Rīgā. Šajā valsts līmeņa

konkursā 6.klases audzēknis Mārcis Kļaviņš ieguva 1. vietu, 7. klases audzēknis Emīls Ābols - 2. vietu (sk. Jānis Kronītis, koncertm. Irita Merga). Abiem pušiem 1.martā būs jāuzstājas konkursa apbalvošanas ceremonijas koncertā Lielajā Ģildē.

Nākamie starti jau pavisam drīz - Starptautiskais klavieru ansambļu festivāls 14. un 15. februārī Valgā, akordeonistiem Valsts konkursa II kārtā 18. februārī Siguldā, 3. Starptautiskais pianistu konkurss “Jaunais virtuozs” no 25. līdz 27. februārim Rīgā, 11. martā Cēsu reģiona konkurss pūtejiem, mazo mūzikas skolu konkurss par E.Dārziņa prēmiju pušaminstrumentu specialitātē 26. martā Vangāžos, 19. Starptautiskais jauno mūziķu konkurss “Sigulda - 2009” no 26. līdz 28. maijam.

Arī māksliniekiem darba daudz - jāpiedalās Valsts konkursā Mākslas valodas pamatos Kandavā, audzēkņu darbi tiks stīti uz Čehiju, kur notiks 37. Starptautiskā bērnu mākslas izstāde “Lidice-2009”, tiek strādāts arī pie dažādu citu konkursu tematikas darbu izstrādes.

Esam laimīgi, ka mūsu skolā mācās tik čakli un talantīgi bērni un ka viņi vecāki saprot - bērnu zināšanas, prasmes un panākumi ir ne tikai viņu, bet arī mūsu visu kopejā bagātība.

Pārliecinoša izaugsme Līgatnes vidusskolā

LAILA BĒRZIŅA
Līgatnes vidusskolas informātikas skolotāja

Mūsdienīgs mācību process nav iedomājams bez jaunāko tehnoloģiju izmantošanas. Līgatnes vidusskolas skolotāji nemītīgi papildina savas zināšanas un apgūst jaunākās mācību metodes dažāda līmeņa kursos. Pagājušajā mācību gadā seši skolotāji apguva tālākizglītības kursu programmu vidusskolas skolotājiem dabaszinātņu, matemātikas un tehnoloģiju priekšmetos. Tā radās ideja, ka kurss gūto pieredzi vajadzētu izmantot mācību procesā, nevis atstāt pierakstu klādēs un kursu telpās.

Valsts programmā par interaktīvo tehnoloģiju piegādi skolām Līgatnes vidusskolai neieklāva (?). Toreiz, pirms gada, domes priekšsēdētājs A. Šteins apsolīja, ka Līgatnes vidusskola saņems visu nepieciešamo kvalitatīvu mācību procesa nodrošināšanai, sakot, ka “...tas notiks ātrāk, labāk un lētāk nekā valsts programmā iecerētais”.

Šobrīd solījums ir realizēts. Katrā kabinetā piestiprināts sienas ekrāns, lai nepieciešamo mācību materiālu varētu demonstrēt ikvienā mācību priekšmetā. Interaktīvā tāfele jau uzstādīta plānotajā vietā. 11. februāra pēcpusdienā visi skolas skolotāji piedalījās apmācības kursos darbam ar jauno mācību līdzekli. Pavisam iegādāti 30 portatīvie datori. 13 datori komplektā ar printeriem jau izsniegti lietošanā skolotājiem, kam darbs Līgatnes vidusskolā ir patstāvīgā darba vieta un darba apjoms - vismaz slodze. 16 datori paredzēti interaktīvā kabineta aprīkojumam, skolēnu apmācībai. Skolotāju istabā ir iegādāts jauns dators komplektā ar krāsaino lāzerprinteri, ko paredzēts izmantot mācību un audzināšanas darba vajadzībām.

Gala rezultāts ir tikpat vienkāršs kā sākotnējā ideja. Taču projekta realizācija, ievērojot birokrātisko iepirkuma procedūru, nebūt nebija tik vienkārša. Ar konkursa nolikumu vēlējas iepazīties 33 pretendenti, bet piedāvājumus iesniedza tikai divi. Par konkursa uzvarētāju un tehnikas piegādātāju kļuva SIA “Sonex Technologies Latvia”.

Pagājušajā nedēļā Līgatnes vidusskolu apmeklēja Cēsu rajona Izglītības pārvaldes vadītājs Tālis Jaunzemis un arod biedrības liders Modris Krieviņš. Viņi augstu novērtēja Līgatnes vidusskolas pārliecinošo izaugsmi un atzinīgi izteicās gan par materiāli tehnisko bāzi, ko abi speciālisti atzina par labāko Cēsu rajonā, gan lieliskajiem mācību rezultātiem. T. Jaunzemis pasvēra: “Līgatnes vidusskolas un pašvaldības sadarbība ir pozitīvs piemērs, no kura mācīties. Esmu pārliecināts par izglītības nodrošinājumu topošajā Līgatnes novadā!”

Līgatnes pilsētas domei jauno tehnoloģiju iegāde izmaksājusi vairāk nekā 23 tūkstošus latu. Tas ir neatsverams ieguldījums, lai savā teritorijā realizētu mūsdienu prasībām atbilstošu un konkurētspējīgu mācību procesu.

Lasītprasmes apguve pirmsskolas izglītības iestādē

SILVIJA RĪJNIECE
Līgatnes pilsētas pirmsskolas izglītības iestādes skolotāja

Viens no pirmsskolas izglītības iestādes galvenajiem uzdevumiem ir - sagatavot bērnu skolai. Bieži šī sagatavošana skolai no pieaugušo puses tiek pārprasta vai uzverta ļoti vienpusēji - galvenokārt kā pilnīga lasītprasmes un skaitļošanas apguve.

Taču vispārējā gatavība skolai nozīmē harmonisku bērna attīstību, t.i., viņam jābūt attīstītam visām, bet ne atsevišķām personības īpašībām. Nepilnīga attīstība jebkurā sfērā (garīgajā, emocionālajā, praktiski darbīgajā) var būt iemesls nesekmībai. Diemžēl mūsu valsti pagaidām nav vienotas psiholoģiski pamatotas programmas, kā sagatavot bērnu skolai. Seit būtu jādomā ne tikai par zināšanu apguvi, bet arī par sociālās pieredzes uzkrāšanu, par to, kā attīstīt un pilnveidot spējas sadarboties grupā. Ir jāapzinās, ka vispirms bērnam, kurš nav bijis bērnu kolektīvā, ir jāapgūst prasme darboties tajā, ir jānodrošina sociālā attīstība, prasme patstāvīgi izvēlēties nodarbošanos, spēju iesaistīties rotaļās un, ja nepieciešams, arī pagaidīt savu kārtu, jāpilnveido pašapkalpošanās iemaņas un higiēnisko normu ievērošana.

Mēs strādājam pēc pirmsskolas izglītības programmas, kas nodrošina bērnu sagatavošanu skolai, aptverot individualitātes veidošanos, garīgo, fizisko un sociālo attīstību, iniciatīvas, zinātkāres, patstāvības un radošās darbības attīstību, veselības nostiprināšanu, psiholoģisko sagatavošanu skolai, kā arī valsts valodas lietošanas pamatiemaņu apguvi. Pirmsskolas vecuma bērnam galvenais darbības veids ir rotaļa, tādēļ pedagoģiskais process ir organizēts tā, ka bērni mācās rotaļājoties. Sagatavošana skolai nenozīmē, ka bērns daļēji apgūst pirmās klases programmu. Piecgadīgs bērns krietni atšķiras no sešgadīga bērna gan fiziskās attīstības, gan uzmanības noturības, gan mācību motivācijas jomā. Viņam nepieciešams ļoti daudz aktivitāšu. Lai tās nodrošinātu, ir vajadzīga piemērota vide. Tādēļ, dzirdot par iespējamo sešgadīgo bērnu apmācības uzsākšanu skolā, rodas ļoti daudz jautājumu - vai mūsu skolas šobrīd ir gatavas uzņemt sešgadīgu bērnu? Lai bērns pirmajā klasē pilnīgi apgūtu mācību priekšmetu (lasīšanas, rakstīšanas,

matemātikas) saturu, viņam vajadzīgas dažas specifiskas zināšanas, prasmes un iemaņas (piemēram, apgūstot rakstītprasmi, nepieciešams pareizi izmantot rakstāmpiederumus un zīmēšanas piederumus, jāpazīna grafisko vingrinājumu izpildes noteikumi). Tāpat derīgas ir arī spēles ar plastilīnu, zīmēšanas utt. Svarīgu vietu sagatavošanā skolai ieņem arī veidošana, aplikācija, zīmēšana, konstruēšana. Šajās nodarbībās attīstās priekšstats par pasauli, priekšmetiem, dzīvniekiem, cilvēkiem. Attīstās arī prasme domāt iztēloties priekšmetus, “aplūkot” tos prātā. Vēlāk tas izrādīsies svarīgi, studējot fiziku, ģeometriju u.c. Zīmējot, būvējot bērns pārdzīvo daiļrades prieku, pašapliecinās. Konstruēšana no būvklūciņiem pieprasa inženieru uzdevumu atrisinājumu. Viņš mācās prātā atbildēt uz lielu jautājumu daudzumu par to, kā uzbūvēt māju, lai tā nesabrūktu, u.c. Galvenais - neapspiest bērna patstāvību. Viņš ir jāpamudina uz ideju un to iemiesojuma līdzekļu patstāvīgu meklēšanu.

Šajā mācību gadā lasītprasmes veicināšanu izvīrzījam par vienu no prioritārajiem uzdevumiem, ņemot vērā to, ka no skolu programmām izņemts abēces periods 1. klasēs, bet mācību grāmatas piesātinātas ar plašiem tekstiem. Balstoties uz to, ka pirmsskolnieka galvenais darbības veids ir rotaļa, īpašu uzmanību piemērotu spēļu un rotaļu piemēklēšanai, lai veicinātu bērnu lasītprasmi. Neesam bagāti ar veikalos piedāvātajām rotaļlietām un spēlēm, tādēļ ķeramies pie darba pašas un gatavojām savai vecuma grupai un bērnu spējam piemērotas spēles. Šis

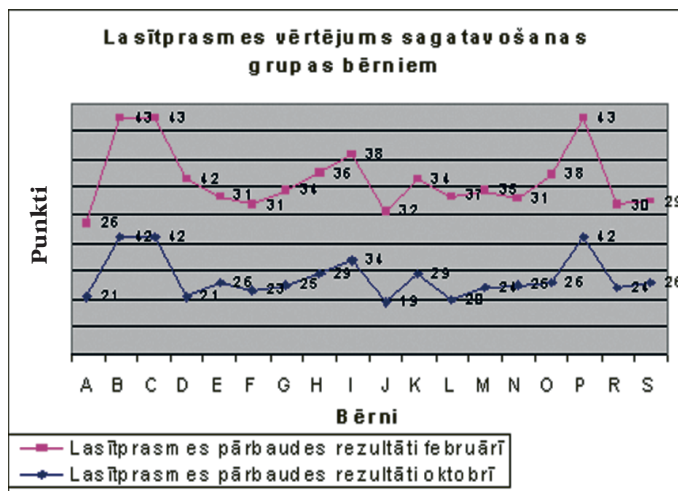
pašgatavotās spēles katru mēnesi prezentējam pedagogu metodiskajās sapulcēs.

Mūsu pirmsskolas izglītības iestādē lasītprasmi bērni netieši apgūst jau no 2-3 gadu vecuma, kad ieklausās vārdu skanējumā, atdarina tos, veido jaunus vārdus, aplūko sava un draugu vārdu grafisko izskatu utt. Vēlāk bērni ļoti labprāt spēlējas ar burtiņiem, meklē tos grāmatās. Ja bērns apjauš, ka ir atradis, atpazīnis, izlasījis, nostiprinās viņa pašapziņa. Tomēr pārsvarā lasītprasmes veicināšana ir individuāls darbs, un ne visiem bērniem šo prasmju attīstība notiek vienlīdz raiti. Ja bērns vēl nav psiholoģiski gatavs ieņemt šajā burtu un vārdu pasaulē, tad arī steigai nav nozīmes, jo jebkura uzspiesta darbība rada pretdarbību, un vēlāk nav prieka un aizrautības. Līdz šim liels palīgs skolotājam lasītprasmes veicināšanā bija mūsu iestādes logopēde, kas strādāja ar “lēnākiem” bērniem, un rezultāti bija ļoti labi. Šobrīd ekonomisku apsvērumu dēļ iestādei nav logopēda.

Sešgadīgo grupas skolotāja I. Lagone atzīst, ka ne mazāks palīgs skolotāju darbam ir vecāku atbalsts un ieinteresētība. Tiem bērniem, kuru vecāki iesaistījušies sagatavošanās procesā skolai, panākumi ir krietni labāki. Grūtības rodas arī tiem bērniem, kuriem ir daudz kavējumu. Viņi kļūst bīkļāki, nedrošāki, redzot savu vienaudžu sasniegumus. Skolotāja apkopojusi sešgadīgo bērnu sasniegumus lasītprasme šajā mācību gadā oktobrī un pirmo pusgadu noslēdzot, februārī. Rezultātus var vērot diagrammā.

Skolotājas Inga Lagone un Silvija Rījniece, prezentējot pašgatavotās spēles.

Punktu skaidrojums:

- 11-20 punkti** - pazīst dažus drukātos lielos burtus;
- 21-31 punkti** - pazīst visus drukātos lielos burtus, burto zīlbes;
- 32-39 punkti** - pazīst visus drukātos lielos un mazos burtus, lasa vienzīlbes vārdus;
- 40-44 punkti** - lasa ar izpratni.

Redzams, ka dažiem bērniem ir ievērojama lasītprasmes izaugsme - 2 bērniem tā paaugstinājusies par 17-21 punktiem, 4 bērniem - par 10-12 punktiem, 2 bērniem - par 5-9 punktiem. Šobrīd no 18 sešgadīgiem bērniem 12 lasa vienzīlbes vārdus, 4 lasa tekoši, ar izpratni, un nav vairs neviena, kurš pazītu tikai burtus, bet nelasītu tos zīlbes. Skolotāja cer, ka, turpinot iesākto darbu, līdz maijam rezultāts būs vēl labāks.

Līgatne laiku lokos

Izdevums: "Ekonomists" Ceturtdiena, 15. februāris, 1934. Citāts no raksta "Papīra un cellulozas rūpniecība".

Papīrrūpniecības pirmie sākumi Latvijā sniedzas atpakaļ 18. gadu simtā; 19. gadu simta sākumā jau strādāja trīs papīrfabrikas: viena Stubes muižā pie Rīgas ar 44 strādniekiem, otra Paltmalē ar 110

strādniekiem un trešā pie Raunas ar 9 strādniekiem. Tagadējā Rīgas papīrfabrika akc. sab. fabrika Līgatnē nodibinājas 1858. gadā, tikai deviņus gadus pēc tam, kad *Montgolfier'am* un *Wright'am* izdevās pirmo reizi pārstrādāt salmus papīra ražošanai piemērotā masā, nodibinot pazīstamo alkalisko cellulozas ražošanas paņēmieni. No

tā laika jaskaita papīrrūpniecības attīstības tagadējais laikmets. Pirms tam papīru izgatavoja tikai no linu lupatām, visbiežāk ļaujot tām sairt lēnā dabiskās sadalīšanas procesā; visumā tas atgādina tās ražošanas metodes, kādas kopš gadu tūkstošiem bijušas pazīstamas toreiz no visas pasaules noslēgtā Ķīnā un kādas vēl tagad tur sastopamas.

Izdevums: "Brīvā Zeme" Piektdiena, 22. janvāris, 1937, Nr. 16, 86. lpp.

Līgatnes pagasts

Līgatnes pagasts atrodas Rīgas apriņķa austrumu malā. Iedzīvotāji 3200, 366 saimniecības. Pagasta platība 116 kv. km. Pagastā ir Līgatnes stacijas un Līgatnes papīrfabrikas ciemi.

Budžets līdzsvarots uz 50.920 Ls ar nodokļu likmju paaugstināšanu par 10%, lai rastu līdzekļus rajona ārsta nama būves nobeigšanai.

Lauksaimnieku galvenais ienākums ir no lopkopības un graudkopības, zeme ne visai auglīga, smilts un māls ar augsti stāvošu grunts ūdeni.

Darbojas 2 pamatskolas, Līgatnes 6-kl. pamatskola atrodas uz Līgatnes upes kreisā krasta, staltā namā, ar ērtām telpām. Skolā 160 skolēnu, strādā 5 skolotāji, pie skolas pastāv mazpulkis un Cerības pulciņš. Līgatnes 6-kl. pamatskola atrodas Līgatnes papīrfabrikā, fabrikas dotās telpās, skolā 136 skolēni, strādā 5 skolotāji.

Kopīgi ar Vildogas pagastu tiek uzturēts rajona ārsts un vecmāte. Tiek nobeigta rajona ārsta nama būve, kurā iekārtotas ērtas telpas rajona ārsta dzīvoklim, ambulāncei, fizikālās terapijas kabinetam, rajona vecmātei un zobu ārstam. Pagastā strādā 2 ārsti, 2 zobu ārstes un 2 vecmātes.

Darbojas Līgatnes papīrfabrikas slimokases bibliotēka ar 2300 sējumiem un Līgatnes saviesīgās biedrības bibliotēka ar 800 sējumiem.

Pagastu šķērso Rīgas - Ieriķu dzelzceļš, Vidzemes un Līgatnes-Nītaures šosejas. Darbojas Līgatnes pasta telegrafa - telefona kantoris, Ķempu pasta telegrafa - telefona

palignodaļa un Slāņu telefona palignodaļa.

Darbojas 26 tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumi. Līgatnes papīrfabrika, vecākā papīrrūpniecība Latvijā, darbojas jau 17. g. simt. Papīru ražošanai strādā 3 papīrmašīnas, kuras izgatavo 1 stundā 1000 kg papīra. Ja šo papīru izklātu, tad sasniegtu 10 km. garumu.

Bez tam strādā Līgatnes koppienotava ar 9 krejotavām; Līgatnes patērētāju b-ba ar 2 nodaļām citās vietās; Līgatnes krāj-aizdevu sab-ba; J. Mūrmaņa mēch. koku apstrādāš. darbnīca, J. Neimaņa auto transports ar 5 preču automašīnām; Ernesta Zālītes — Springšļos, vilnas apstrādāšanas, tūbu un koka liestu un tupeļu fabrika; M. Plūcis — Šķepeles dzirnavas; M. Trofimovs — Vissendorfas dzirnavas; E. Engelharta — Ķempu dzirnavas un elektriskā spēkstacija.

Sabiedriskā dzīvē aktīvi darbojas Līgatnes aizsargu nodaļa, Līgatnes saviesīgā b-ba, pie kuras pastāv bibliotēka un koris, kas ņēmis dalību 3., 4. un 7. vispārīgos dziesmu svētkos, Līgatnes un apkārtnes medn. b-ba «Vanags», Paltmales savstarp.

ugunsapdroš. b-ba, Ķempu savst. ugunsapdroš. b-ba, Līgatnes savst. ugunsapdroš. b-ba, Līgatnes I un II lopkopības pārraudzības b-ba, Līgatnes mājturības veic. b-ba, Ķempu lauks, veicin. b-ba un Līgatnes papīrfabrikas strādnieku un kalpotāju arodbiedrība. Ugunsapdrošanai nodibināta 1929.g. Līgatnes brīvprātīgo ugunsdzēsēju b-ba. B-ba ir iegādājusī ugunsdzēsēju auto un motoršļirci, ir ieguvusi savā īpašumā bijušās Paltmales muižas pils ēku, kurā izbūvētas izrikojuma telpas ar skatuvi, kurās notiek sab. organizāciju sarīkojumi.

Līgatnes upe savā lejasgalā pie Līgatnes papīrfabrikas dziļi iegrauzas zemes garozā un sasniedz pamatiežu, kas vietām izveido stāvas klinšu kraujas upes dziļajā ielejā. Līgatnes upes labajā krastā paceļas sens pilskalns, no kura atveras ļoti plašs skats. Pārredzama garāmejošā krašņa Gaujas leja un Cēsu augstiene. Šis ir tūristu iecienītākās ziemas un vasaras ceļojumu un apmešanās vietas. Pastāv vairākas tūristu mitnes.

PĒTERIS PRIEDĪTIS,
Līgatnes pag. darbvedis

Sports

15. un 16. februāri Līgatnē notiks Mežu, papīra un kokapstrādāšanas rūpniecības arodbiedrības republikāniskās komitejas organizētās sacensības slēpošanā.

Sniega sega pagaidām vēl plāna, tāpēc treniņus uzsākuši tikai distanču slēpotāji ar I. Leikartu priekšgalā. Slalomisti gaida, kas uzsnigs vairāk sniega. Lai noskaidrotu, kas parstāvēs mūsu kolektīvu minētajās sacensībās, vistuvākajā laikā notiks fabrikas meistarsacīkstes.

Fabrikas slēpotāju komandas gatavošanas atbildīgajam startam traucē inventāra, sevišķi lielāka izmēra slēpju zābaku trūkums.

Vai tu arī piedalies?

1968. gadā mūsu darba kolektīvs uzņemas saistības par godu V.I. Leņina 100. dzimšanas dienai. Saistības sekmīgi izpildītas – iesniegti 115 priekšlikumi, ieviesti – 88. No ieviestajiem priekšlikumiem iegūta 23500 rubļu ekonomija. Patlaban VIRB pirmorganizācija ir 155 biedri.

No 20. janvāra līdz 1. aprīlim notiks konkurss "par labāko racionalizācijas priekšlikumu". Priekšlikumi jāiesniedz ar devīzi, pievienojot slēgtu aploksnī, kurā uzrādīts autora vārds, uzvārds,

tēva vārds, dzimšanas gads, partejiskā piederība un ieņemamais amats.

Vēstis no skolas

Noslēdzot II mācību ceturksni, Līgatnes vidusskola notika daiļrunātāju konkurss. Pirmo - ceturto klašu grupā 1. vietā Antra Ošiņa, Māra Vimba un Nataša Vitola, otro vietu izcīnīja Valdis Segliņš, Andrejs Ramulis un Jānis Vēveris, trešajā vietā Dainis Norītis, Iveta Skraustiņa un Alita Senkāne.

Žūrijas komisija izteica atzinību 1. klases skolniecei Inārai Glāzniecei, kas daiļrunātāju sacensībās piedalījās ārpus kārtas.

Par labiem panākumiem mācību gada pirmajos divos ceturkšņos skolas 4.a un 5. klases skolēnus apbalvoja ar ielūgumiem uz pionieru Jaungada eglīti Rīgas pionieru pilī.

Jaunumi papīrrūpniecībā

Ievērojams notikums poligrāfiku aprindās bija pirmā no plastmasas izgatavotā avīze, kas tika izdota Itālijā. Šai avīzei daudz priekšrocību: teksts skaidri salasāms (burti "asi"), lieliskas ilustrācijas, kurās saskatāmi visniecīgākie sikumi, krāsas iespējams uzklāt pustoņos. Avīzi ērti uzglabāt un izturības dēļ to var glabāt neierobežotu laiku.

Izdevums: "Brīvā Zeme" Pirmdienā, 8. marts, 1937.

Alās

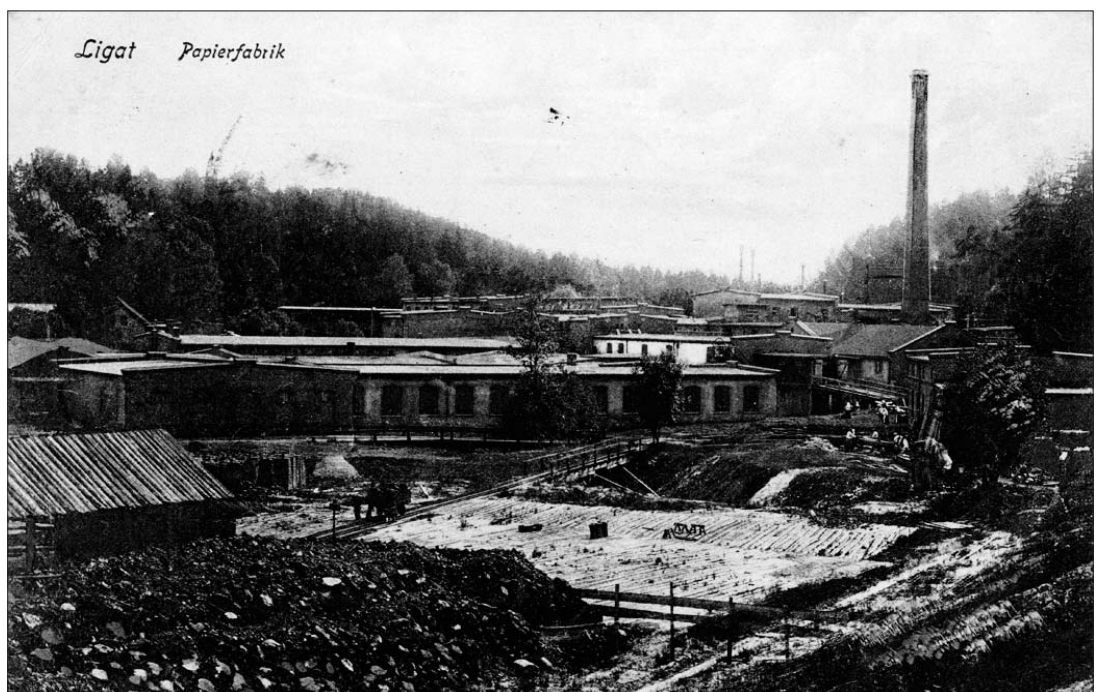
RŪDOLFS KĻAVIŅŠ
Fragments no stāsta "Ceļa piezīmes"

Ar patiesu prieku mēs vērojam, ka dzimtās zemes āres apceļojo gadus jo lielāki jaunatnes pulki; ka jo gadus kuplākas kļūst lauksaimnieku pārnovadu ekskursijas un ka visbeidzot arī izlepušais pilsētnieks sāk nojaust dzimtenes skaistumu kaut vai slēpojot.

Un nav brīnums, ka šādā kārtā apceļojot tēvzemi, jūs atrodat kādu skaistu vietu, ciemu, pat pilsētiņu, kas galīgi noslēpta visu ziņkārīgo acīm. Pilsētiņā savas ielas, ielās mazas ģimeņu mājiņas rotātiem logu slēģiem, ielas pusē dārziņi. Tapat arī savī amatnieki: pulksteņu taisītāji, galdnieki, miesnieki u. c. Ir sava

skola un ir arī sava — slimnīca. Tā kā cilvēks te var piedzimt, nodzīvot savu mūžu un arī nomirt, neiziedams no savas dzimtās gravas, kur aizvējā mājas slēpušās.

Un tā jo bieži arī notiekot. Jo visa ciema uzturētājs un labklājības pamats ir viena vienīga fabrika. Ja viņa reiz beigtu ražot, tad galdnieki vairs neražotu mēbeles, mūrnieks aizietu pasaulē ar savu ķelli un tukši stāvētu īpatnējie klinīti un vairāk stāvos cirstie pagrabi, kur ciemam sava nolikšanās ziemā un vasarā. Simtiem ļaudis tad kāptu kalnā kilometriem garo akmeņiem izlikto šoseju, līdz nokļūtu pie pazīstamas stacijas — Līgatnes. Bet fabrika nevar beigt savu darbu, jo nav nozares dzīvē, kas varētu iztikt bez fabrikas ražojuma — papīra. Taču joprojām skolēni ies skolā, joprojām viņiem būs kļūdas burtniecās. Tāpēc nebeigsies arī ekskursijas uz šo īpatnēji skaisto upes gravu, fabriku un ciemu.

Vēlos, lai sapnis atkārtojas...

Sporta ziņās dzirdam, ka 2009. gada Latvijas čempiona titulu zemledus makšķerēšanā ieguvis līgatnietis Pēteris Lideris. "Līgatnes Ziņas" viesojās pie meistara, kurš laipni piedāvāja glāzi piparmētru tējas ar medu un labprāt piekrita pastāstīt par makšķerēšanu, sportu, dzīvi un darbu. Jau sākumā vienojamies, ka savi cilvēki vien esam, tāpēc izvēlējamies uzrunāt viens otru tā, kā to darām ikdienā.

Ziemas makšķerēšanas sezona pilnā briedumā, bet Latvijas čempionāts jau noslēdzies un balvas sadalītas.

Jā un nē...! Latvijas čempionāts tikko ir noslēdzies, bet jau rit došos ceļā uz Poliju, kur nedēļas beigās risināsies Pasaules čempionāts zemledus makšķerēšanā. Un tas nozīmē, ka turpināsies vismaz divu nedēļu spraigs darbs. Pēc čempionāta vairāki treniņi Latvijā, kā arī piedalīšanās dažādos pasākumos un prezentācijās. Kopumā sezona ir ļoti saspringta, jo īsā laikā risinājās trīs Latvijas čempionāta posmi – Preiļos, Limbažos un Baltezerā. Katra posma sacensības ilgst divas dienas, bet pirms tam vismaz divu, trīs dienu treniņš ūdenstilpnē.

Jā, bet rezultāts – Latvijas čempiona tituls – ir tā vērts...

Tituls ir pašaplicināšanās, ka esmu vajadzīgajā "kondīcijā", jo, nenoliedzami, pēdējo gadu laikā sportiskais līmenis ir ievērojami audzis. Konkurence ir milzīga, un rezultāti ļoti blīvi. Tāpēc par izcīnīto vietu (līdz pat pēdējam posmam) neviens nav drošs. Aug jauna, spēcīga maiņa. Un es priecājos par ikvienu, kurš kādreiz pārmanītos Latvijas sportistu labās tradīcijas un sasniegumus, jo kopš pirmā čempionāta, kas norisinājās 2001. gadā, Latvijas sportisti ik reizes ir stāvējuši uz goda pjedestāla – divas reizes pirmā vieta, divas otrās un viena trešā vieta.

Bet Tavi lielākie sasniegumi ir – divas reizes kļūt par pasaules čempionu individuālajā vērtējumā.

Pēc pirmā titula iegūšanas daudzi brīnījās un teica, ka tāda veiksmē vien esot. Pēc otrās reizes kļuva nopietni – nāca skatīties ekipējumu, uzdeva dažādus jautājumus. Ilgi dzirdēju, ka zivis nākot pie Pētera, ka es tās kaut kā pie sava aļiņa piesaucu. Atvēlu to prieku cilvēkiem tā domāt un ticēt, jo iespējams, ka šo sasniegumu cenu zinu tikai es un mana ģimene. Apbalvojumu kolekcija – medaļas un kausi – ir gana plaša. Un katra balva man ir īpaša, jo tās ir atmiņas par interesantām sacensībām, par satikšanos ar jaukiem cilvēkiem. Tās ir atmiņas par lietaini brāzmainu vēju vai spelgoņu salu, par saulainu rītu vai kļusu novakarī. Un vislielākais paradokss ir tas, ka līdz šim manā kolekcijā nebija Latvijas čempiona titula zemledus makšķerēšanā...

Kā tā?

Esmu ieguvis gan otrās, gan trešās vietas. Man ir divi pasaules čempiona tituli, bet līdz šim nebiju vinnējis Latvijas čempionātā. Vienmēr gadījās kāda ķibe – parasti pēdējā posmā. Tāpēc šobrīd esmu divtik laimīgs.

Bieži vien sabiedrībā valda uzskats, ka makšķerēšana nav

sports. Ko Tu atbildētu ļaudīm, kas teic – "tie ir vīri, kas sēž uz kastītēm".

Diemžēl tā domā arī daudzi Latvijas sporta funkcionāri. Makšķerēšana kā sporta veids šai valsti joprojām nav novērtēts, kaut gan citviet makšķerēšanas sports ieņem nozīmīgu lomu un tiek ierindots starp "nopietnajiem" sporta veidiem. Piemēram, Krievijā sportisti pēc tam, kad ieguvuši tiesības piedalīties pasaules čempionātā, saņem Starptautiskās klases sporta meistara nozīmi (daudzi labi atceras šī titula nozīmību padomju laikos), bet Anglijā izcilākie sportisti pat var tikt pie grāfa titula. Pasaulē ir profesionāli klubi. Vasaras disciplīnās ir profesionālās līgas. Un makšķerēšanas sports pulcina lielas skatītāju auditorijas gan klātienē, gan pie TV ekrāniem. Tā ir milzīga industrija, kur profesionālais sports iet roku rokā ar vaļasprieku, kas daudziem uzņēmējiem gan ražošanas, gan tūrisma, gan citās nozarēs ienes krietnu peļņu.

Bet, ja par makšķerēšanas sportiskumu, tad ir tā – 99 % sportistu uz kastītēm nesēž. Sacensības notiek trīs stundas, un tas ir intensīvs darbs, pēc kura mazāk pieredzējušam un trenētā sportistam sāp visi kauli. Iedomājieties! Salīdzinoši liela teritorijā ir jāizurbj nezināms skaits aļiņu, lai atrastu, kur zivis atrodas, tad jāmēģina "izskaitļot", uz ko tās labāk ņem, tad paķer, paķer, un zivis atkal pazudušas. Jāsāk viss no jauna. Un sportisti ir ierobežoti gan laikā, gan telpā. Tā reizē ir gan vieglatlētika, gan smagatlētika, skrīšana, lēkšana, nemitīga pietupšanās un celšanās. Papildus ir milzīga psiholoģiska spriedze – redzi, ka kaimiņš zivis velk, laiks iet, bet tu nespēj atrast piemēroto vietu vai ēsmu. Tieši psiholoģiskās noturības trūkums ir biežākais cēlonis, kas ikdienā labam makšķerniekam liedz gūt kaut cik atzīstamus rezultātus sacensībās.

Tas nozīmē, ka ir arī "sausie treniņi". Vai Tu arī apmeklē psihologa nodarbības?

Divas reizes nedēļā trenējos svaru zālē. Vasarās skrienu un līdz vēlam rudenim peldu. Psihologu neapmeklēju, jo jaunībā profesionāli nodarbojos ar vieglatlētiķi. Toreiz iemācījos, kā "tikt galā ar sevi". Bet profesionālajās ārzemju komandās šāds treniņprocesa nodrošinājums nav nekas īpašs. Kā jau minēju, tad daudzās valstīs sporta makšķerēšana ir ļoti nozīmīgs sporta veids, un tam tiek sniegta nepieciešamā atbalsts.

Cik valstis piedalās pasaules čempionātos?

Ziemas čempionātos ir 10 – 12 valstis, tostarp Skandināvijas un Baltijas valstis, Krievija, ASV, Kanāda, Polija un citas. Vasaras čempionātos dalībvalstu skaits ir ievērojami lielāks un konkurence daudz spēcīgāka.

Labi! Bet, ņemot vērā, ka esi līgatnietis un šo izdevumu pārsvarā lasīs mūsu cilvēki, vai Tu būtu gatavs atklāt "Pētera Lidera noslēpumu"?... Nu, vismaz savējiem...

Jā, jo īstenībā jau nekāda noslēpuma nav! Ir daži knifi un ilgs, rūpīgs darbs.

Sākšu ar to, ka inventārs, ar kādu es makšķerēju, nav nopērkams nevienā veikalā. Ikvienu makšķerēt,

mormiška un sardziņš ir pārtaisīts vai manis paša gatavots. Es parasti saku, ka veiksmīgam makšķerniekam ir jābūt juvelierim, jāpārziņa fizikas pamatlūkumi un jābūt ar nelielām iemaņām ķīmijā. Šajās somās, ko rītdien ņemšu līdzī uz sacensībām, ir viss nepieciešamais, sākot no optikas ierīcēm līdz vismazākajiem, acīm grūti pamanāmiem knibukiem. Un zinu, ka starp šiem daudzajiem tūkstošiem lietu nav nevienas liekas. Savukārt dabas kalendārs, mēness fāzes un zivju ķeršanās vai neķeršanās dienas, manuprāt, nav tik svarīgas.

Otra, ļoti svarīga lieta ir ūdenstilpnes pārziņāšana. Cilvēki bieži smejas, kad sakām – braucam trenēties. Bet īstenībā šie treniņi ir ūdenstilpnes iepazīšana, zivju rakstura, izturēšanās un paradumu izpēte. Tas katrā ūdenstilpnē ir citādāk un nemitīgi mainās. Gadu gaitā ir uzkrāta pieredze, kas ļauj saprast un prognozēt zivju uzturēšanos un izturēšanos. Šī pieredze pēc katra makšķerēšanas brauciena tiek papildināta pierakstos.

Tu bez šī "lielā vaļasprieka" esi arī uzņēmējs un Līgatnes pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieks. Tev ir lieliska ģimene – divas meitas, dēls un mīloša sieva. Kā visu izdodas apvienot?

Meitas dzīvo, mācās un strādā Rīgā, bet dēls mācās 12. klasē. Ģimene ir mans lielākais lepnums, palīgs, atbalstītājs. Ģimene vajadzīgā brīdī sniegs mierinājumu vai uzkurinās jauniem mērķiem. Vienmēr esam raduši būt kopā, un arī tagad, kad bērni katrs jau dodas lielajā dzīvē, atrodas laiks, lai kopā svinētu svētkus un atpūstos.

Uzņēmējdarbība man vairāk ir kā ienākumu gūšana, lai realizētu dzīvē izvirzītos mērķus un sasniegtu iecerēto. Tomēr arī šī joma ir gana svarīga, jo apzinos, ka mans uzņēmums vairākiem darbiniekiem un to ģimenēm sniedz iespēju realizēt savus mērķus un sapņus. Īpaši svarīgi tas ir šodien, kad valda vispārēja krīze un neziņa par rītdienu.

Vai esi nolēmis kandidēt arī jaunā novada domes vēlēšanās? Ja jā, vai vari atklāt, kurā sarakstā?

Labprāt turpinātu iesāktu darbu arī Līgatnes novada domē, un esmu gatavs jauniem izaicinājumiem. Vai saņemšu vēlēšanu mandātu, to rādīs laiks. Bet attiecībā uz sarakstu, jā, esmu uzrunāts un devis savu piekrišanu, un tas nav noslēpums, tas ir partijas "Jaunais laiks" Līgatnes novada domes deputātu kandidātu saraksts. Kāpēc? Jo vēlos aktīvi iesaistīties procesos gan Līgatnē, gan Latvijā, un man pēc citu partiju programmu un praktiskās rīcības izvērtēšanas "Jaunā laika" politiskā filozofija un praktiskā darbība šķiet vispieņemamākā, tā, manuprāt, ir programma ar tālejošu ilgtermiņa skatījumu.

Kas ir Tavs sapnis?

Es izstāstīšu kādu kuriozu atgadījumu, kas nemaz nav tik kuriozs, bet pat dziļi filozofisks. 2001. gadā, kad pirmo reizi devāmies uz pasaules čempionātu, sapratām, ka mums nav valsts karoga. Jau toreiz pieļāvām, ka agri vai vēl Latvijas karogs plīvos uzvarētāju mastā. Tā kā citi Latvijas izlases dalībnieki dzīvo dzīvokļos, bet es vienīgais personīgajā mājā, tad sarunājām, ka es saņemšu savas mājas karogu. Notika tā, ka Latvijas karogs jau pirmajā čempionātā bija jāvelk mastā. Kopš tā laika manas mājas valsts karogs ir bijis daudzās pasaules valstīs un plivojis līdzās daudzu lielvalstu karogiem. Bieži vien visaugstākajā mastā.

Mans sapnis ir – vēl un vēl zem šī karoga dziedāt "Dievs, svētī Latviju!"

Māra Oltes fotogrāfijas

Vjetnama un Ķīna – stāsts par sapņiem un realitāti

CEĻOJUMA STĀSTS

ARTŪRS ĒRGLIS

Kā nokļūvam Vjetnamā...

Pārlidojums Helsinki – Honkonga ilgst vairāk nekā deviņas stundas, bet laiks skrien daudz ātrāk. Latvijā pulkstenis rāda apmēram divi nakti, kad esam atlidojuši, bet Ķīnā diena tikai sākas. Vēl pēc dažām Ķīnā pavadītām bezmiega stundām sajūtas kļūst briesmīgas un galva vairs īsti nestrādā. Kādu labu laiku esam pasākuši ceļot “uz dullo” - viesnīcu rezervācijas iepriekš neveicam un nav arī stingri nosprausta mērķa un maršruta. Protams, esam veikuši “mājas darbu” un diezgan daudz izlasījuši mums pieejamos izziņas avotus par to, kas būtu jāredz un kur nevajadzētu ieperties. Paļaujoties uz sevi, veiksmi un veselo saprātu.

Esam nolēmuši Honkongā neapstāties, bet tūlīt braukt uz Vjetnamu. Šinī faktā slēpjas arī zināmas grūtības, jo Ķīnas vīzas mums ir tikai vienreizējas. Tas nozīmē, ka mēs varam tikai divreiz šķērsot šīs valsts robežas. Jāpiezīmē, ka Honkongā ir valsts valsti. Tur iebraucot, ES pilsonim vīzu nevajag. Tas nozīmē, ka vismaz vienam no transporta veidiem uz Vjetnamu ir jābūt lidmašīnai. Mums ir vienalga, vai tā ir Hanoja vai Hošimina (Saigona), tāpēc ar nogurumā dunošām galvām dodamies pie lidmašīnu biļešu kasēm turpat Honkongas lidostā un jautājam, kādas būtu iespējas nokļūt Vjetnamā. Te pēkšņi mums nāk apskaidriba, ka esam piemirsuši vienu mazu niansi tuvojas Ķīniešu Jaunais gads tuvošanās un visas pasaules Ķīnieši, vjetnamieši, kambodzieši un vēl virkne tautu masveidā pārvietojas, lai būtu kopā ar savām ģimenēm, jo tāda ir viņu Jaunā gada tradīcija. Par pašu Ķīniešu Jauno gadu un tā svinībām pastāstīšu nedaudz vēlāk, bet pašreiz esam fakta priekšā, ka ļoti ekonomiskas biļetes jau sen ir izpirktas un mums piedāvā trīs pēdējās, kas vispār ir nopērkamas pārskatāmā laika periodā, par ne tik draudzīgām cenām, bet ne gluži

Un tā dažas stundas Honkongā, tad lidmašīnā, un pēc dažām stundām ielidojam Hanojas starptautiskajā lidostā. Lidostā bez problēmām izdodas sarunāt viesnīcu, uz kuru par 14 ASV dolāriem mūs apņemas aizvest taksis.

Satiksme Hanojā – kaut kāds ārprāts!

Pirmais, kas pārsteidz Hanojā, ir satiksme. Ja kāds uzskata, ka Rīgā brauc traki, neorganizēti vai ignorē gājējus, tad varu apgalvot, ka viņš traku satiksmi vispār nav redzējis! Problēmu rada bezgalīgs skaits motociklu. Precīzāk - tie nav īsti motocikli, bet visdažādākie motorolleru un mopēdu paveidi. Vjetnamā dzīvo 85 miljoni iedzīvotāju, un katram ir motorollers. Oficiāli var sākt braukt no 19 gadu vecuma, bet izskatās, ka brauc pilnīgi visi, kas tikai var noturēt stūri. Eksāmeni nav jākāro, un nekādi dokumenti braukšanai nav vajadzīgi. Mašīnu ir maz, bet tās dažas – ļoti dārgas un, kā izteicās vietējie, pieder kompartijas elitei. Izrādās, ka automašīnas komunistiskajā Vjetnamā sāka importēt tikai pirms dažiem gadiem un tās sadārdzina vairāk nekā 100% ievadumta. Visi satiksmes dalībnieki - “mociši” - nepārtraukti maina braukšanas joslās, kā rezultātā visa satiksme acu priekšā nemitīgi šūpojas un mainās. To pavada mežonīga pipināšana, ko grūti nosaukt par taurešanu. Taurē, protams, arī mūsu taksists. Viena roka uz ātrumkloķa, otra - uz taures, un - uz priekšu! Ipatnējā “šlukašana” pa braukšanas joslām piemīt ne tikai “mocišiem”, bet arī tām neapbruģotajām automašīnām, kas piedalās satiksmē. Tā arī nesapratu – kāpēc nevarētu ievērot braukšanas joslās? Luksofori šinī pilsētā praktiski nav, bet ja ir, tad tie nedarbojas, bet, pat ja darbojas, tad neviens tos neievēro. Visu izšķir bezgalīga taurešana un stumšanās uz priekšu. Par laimi, “mociši” kustas relatīvi lēni. Daži savus braucamos ir aprīkojuši ar kādu ļoti nodēru “ekstru” - kad ieslēdz pagrieziena rādītāju, tad automātiski ieslēdzas arī skaņas signāls. Nevar teikt, ka sadursmju nav, reizēm jau gadās,

– brauc pa trim vai pat četriem, pārved visu, ko vien var iedomāties, sākot ar čemodāniem un beidzot ar augļu kokiem un divāniem. Tas ir īpatnējs skats, ja uz maza “mociša” ir piesiets milzīgs gultas matracs. Pa gabalu izskatās, ka matracs lido pa gaisu, jo mazo “mociši” kopējā plūsmā nav iespējams pamānīt.

Sakarā ar to, ka braucamriks ir katram vjetnamietim, sabiedriskais transports nav attīstīts. Dažus autobusus redzam, bet tos izmanto tikai ļoti veci cilvēki un bērni. Mums nekas cits neatliek, kā pārvietoties pa Hanoju ar kājām. Gājēji? Kas tie tādi? Protams, visam pa vidu maļas arī gājēji. Ātri saprotam, lai tiktu pāri ielai, metode ir viena – vienkārši lēni jāiet pāri un jāspraucas starp satiksmes dalībniekiem, bet apstāties nedrīkst pat tad, ja izskatās, ka tūlīt kāds uzbrauks virsū! “Mociši” prognozē arī gājēju trajektoriju, bet apstāšanās uz brauktuves var radīt nopietnu sadursmi, jo gājējs būs uzvedies neprognozējami.

“Šopings” Hanojā

Viesnīcā apmainām naudu un uzreiz kļūstam par miljonāriem, lai gan tāda sajūta nav, jo visi šeit ir miljonāri. Viens miljons Vjetnamas dongu ir apmēram trīsdesmit latu. Nedaudz latvieša galvai problēmas rada fakts, ka tirgojoties vārds “tūkstoši” bieži tiek izlaists, turklāt ar angļu valodas zināšanām Vjetnamā ir tā, ka ir. Piemēram, “Cik maksā šī lieta?” Atbilde ir “pieci”. Kas varētu nozīmēt gan 50.000, gan 5000. Mums nelielas īpaši dārgi ne viens, ne otrs, bet cik tad isti tirgotājs grib - Ls 1,50 vai Ls 0,15? Tāpēc katru reizi nākas to visu precizēt un arī kauleties. Kaulēšanās ir īpaša māksla, jo tā jādara ar smaidu un it kā rotaļājoties. Tani pašā laikā arī jāsaprot, ka no Ls 0,15 neko lielu nokaulēt jau nevar. Naudas sistēmas miljoni liek domāt par nevisai stabilu valsts monetāro politiku, un izrādās, ka vjetnamieši ļoti labi pieņem kā maksāšanas līdzekli arī ASV dolārus. Ar dolāriem var noreķināties visur, bet eiro viņiem ir svešāks un tiešos noreķinos neder.

Veikali ir pārpildīti ar lētām precēm un dažādu slaveno zimolu kopijām. Tās visas var tirgot pilnīgi brīvi, nebaidoties par autortiesību pārkāpumiem. Cenu līmenis patikami pārsteidz - viss ir vismaz 3, bet reizēm pat 15 reizi lētāks. Prece tiek krauta milzīgās kaudzēs veikalu priekšā uz zemes vai improvizētām lētām starp stāvošajiem mocišiem, kur gājēji paspraukties garām nevar. Ir jāiet pa ielas braucamo daļu.

Tirgotāji ir patikami un mūsu mentalitātei tuvāki nekā, piemēram, Tuvajos Austrumos vai Āfrikā. Tie ar savu precī īpaši neuzbāžas, un nav nepatīkamā sajūta, ka tiks apšmauts. Staigājām pa veikaliņiem un konstatējam, ka manam izmēram (XXL) kaut ko nopirkt ir nereāli. Bijām dzirdējuši, ka Hanojā ir veikli drebnieki, kas no kvalitatīva materiāla dažus stundu laikā var uzšūt individuāla pasūtījuma apģērbus. Cenšamies atrast šādu vietu un pēc diezgan ilgas meklēšanas to arī uzmeklējām, bet konkrētajā vietā šuj tikai sieviešu apģērbus. Arī tas mums ļoti patīk. Dienas laikā no ista dabīgā zida top trīs brīnišķīgi terpi mūsu Andrai. Katrs apģērbs, kas sastāv no divām daļām, ir izmaksājis apmēram Ls 15,-. Sakarā ar mūsu tālākajiem ceļošanas plāniem, rodas

nelielas grūtības ar gatavā pasūtījuma saņemšanu, bet drebnieki ir ar mieru pasūtījumu nogādāt mūsu viesnīcā.

Ēšana

Vjetnamā visa dzīve notiek uz ielas, arī ēšana. Tā kā vjetnamieši ir visai maza auguma, tad uz ielas ir vērojami (no mūsu viedokļa) leļļu izmēra plastmasas krēslīņi un galdiņi, kur tiek ieturētas maltītes. Procedūra ir šāda: vairāki cilvēki sametas kopā un satupstas uz mazajiem ķebliem ap leļļveidīgo ēdamvietu ielas malā. Uz maza galdiņa tiek novietota maza gāzes plītiņa un uz tas - pannas. Uz vietas cep un ēd, ko pasūta pie krodziņa īpašnieka. Visus atkritumus met turpat zemē. Vēlu vakarā krodziņa saimnieki visu šo netīrību saslauka lielā kaudzē ielas malā, bet pa nakti nāk sētnieki ar milzīgiem konteineriem un visu savāc. No rīta viss ir atkal nosacīti tīrs. Mēs neriskējam piebiedroties kādai kompānijai, bet es pilnīgi pieļauju iespēju, ka, drusku ilgāk dzīvojot šai zemē, tas varētu kļūt arī par manu ēšanas paradumu. Ir arī dažī dārgi un labi restorāni, ko pārsvarā apmeklē iebraucēji.

Īpaši jāatzīmē pasākums, ko saviem darbiniekiem organizēja kāda viesnīcas vadība. Pasākumā par godu Jaunajam gadam aicināja piedalīties visus viesnīcas iemītniekus. Tika servēti vjetnamiešu nacionālie ēdieni ar ceptiem tīteniem, sāļajam risu kūkām un marcipāna pūķiem. Vjetnamiešu nacionālā tradīcija ir smēķēšana ar īpatnēju bambusa ūdens pipi. Pēc maltītes, kas tiek klāta uz viesnīcas foajē grīdas, seko neliela iedzeršana. Mazās porcelāna glāzītēs tiek liets risu šnabis, kas atgādina drusku atšķaidītu mūsu pašu kaimiņonkuļa kandžu. Tradīcija ir dzert vairākas šādas mazas glāzītes pēc kārtas. Kad ir tukšota jau kāda septiņa, dvēseles ir vaļā un sākas karaoke. Mēs pieklājīgi atvadījāmies un devāmies pēdējo vakaru pakļēto pa Hanojas ielām, jo no rīta mums ir jābrauc uz Ziemeļvjetnamas skaistākajiem dabas veidojumiem – Halong Bay. Viesnīcas darbinieki mūs parlēcina ar vārdiem: “Ja jūs neesat bijuši Halong Bay, tad jūs vispār neesat bijuši Vjetnamā.”

Nākošajā turpinājumā par Halong Bay, Ķīnu, Honkongu un Ķīniešu Jauno gadu.

biznesa klasē. Vienīgā vieta, kur varam nokļūt Vjetnamā, ir Hanoja. Drusku padomājam un pārkam tās, kas ir. Mazliet pārsteidz fakts, ka lidojumu skaits Honkongā – Vjetnama ir tik niecīgs, bet par manīs minēto iespēju ceļot vienā virzienā ar vilcienu lidostas biļešu kasēs visi smejas, jo tāda vispār nav.

un mēs arī dažas redzam. Drošības dēļ ar stingru likumu noteikts, ka braucējiem ir jābūt galvā ķiverē. Šo noteikumu lielākā daļa arī ievēro. “Mociši” stāv it visur, tie aizņem visas ietves un visus laukumus. To ir tik daudz, ka brīžam nav iespējams paiet pa ietvēm, bet jāiet pa ielas braucamo daļu. Arī izmantots tas tiek universāli

Ziemas reportāža

DABA

VELGA VĪTOLA (teksts un foto)
Līgatnes Dabas taku zverkope

Ziema Līgatnes Dabas takās ir klusākais no visiem gadalaikiem. Tā šķiet, no cilvēku viedokļa raugoties, jo ir samazinājies apmeklētāju skaits. Tie, kas paliek uzticīgi Dabas takām arī tad, kad gaisa temperatūra nokrīt zem 0°C un kad pārvietoties vairs nav tik viegli kā bezsniega un bezledus periodā, var novērot Dabas taku īsteno iemītnieku, dzīvnieku, aktivitāti ziemas apstākļos. Daudzējādā ziņā dzīvnieki ir pat vēl labāk redzami, jo voljeri ir labāk pārskatāmi (netraucē garā zāle un lapas koku zaros).

Vienīgie dzīvnieki, kas ziemu pavada ne īpaši aktīvi, ir vieni no vispopulārākajiem Dabas taku iemītniekiem - 5 lāči, kuri izvietoti divos voljeros. Vecākie, nu jau 14 gadus vecie, Made, Mīkus un Puika, dzīvo vienā, bet lācēnītes Ilzite un Lizīte - otrā, plašākajā un ērtākajā iezogojumā. Istā ziemas miegā gan neviens no visiem pieciem ķepaiņiem nekad arī nav gulējis, bet to dzīves ritms kļuvis jūtami mazāk aktīvs, kustības kūtākas un pastaigas lēnākas. Lāčuprāt, sliktos laika apstākļos dienas jāpavada, snaudoļojot savās mājās. Jāatzīmē arī, ka Latvija par "Gada dzīvnieku 2009" ir izvēlēties tieši brūnais lācis, un jādama, ka Līgatnes piecu lāču popularitāte šogad tikai pieaug! Dežūrlāča pienākumu apmeklētāju sagaidīšanā ir uzņēmusies lācēnīte Ilzīte, kam ziema liekas tikpat aktīvs gadalaiks kā visi citi un kas regulāri veic ikdienas pastaigas pa

iestaigāto taciņu gar žogu. Viņai, tāpat kā lācēnītei Lizītei, tieši ziemas ir galvenais svinību laiks. Sākas un beidzas tas ar vārda dienu svētkiem (Lizītei 19.11. un Ilzītei 27.01.), bet pa vidu katra lācēnīte vispirms tiek pie savas Ziemassvētku eglītes. Atšķirībā no cilvēku rotātajām eglītēm, lāču eglēs visi rotājumi ir apēdami. Diedziņos savērti mandarīni, kaltēti augļi, virtenes no apelsīnu šķēlītēm, salātu lapiņām, krabju nūjiņām utt. Skaidri redzams, ka šie svētki lācēnītēm sagādā īstu prieku un izklaidi! Ilzīte gan, kā parasti, ātri vien cenšas visus gardumus dabūt gar zemi (kopā ar visu eglīti), jo no laika gala viņas vismīlākā palaidnība ir koku zaru laušana. Lizīte ir kārtīgāka un, apgājusi eglīti apkārt un noostījusi visus "rotājumus", sāk no viena gala (garšīgākā) lēnām un prātīgi ēst.

Par tradīciju ir izveidojušas arī abu lācēnīšu dzimšanas dienas svinības 11. janvārī - tā ir diena, kad pirms astoņiem gadiem šo pasauli ieraudzīja Ilzīte. Par viņas, kā arī gadu vēlāk dzimušās lācēnītes Lizītes (dzimusi 12.01.2002.) mammu no pirmās dzīves dienas kļuva cilvēks un, uzaugušas cilvēku mājā nevis meža biezoknī, abas ir pārņēmušas to pasaules paradumus. Dzimšanas dienas tortes gatavo lācēnīšu audzētājam, un to sastāvdaļas tiek rūpīgi piemēklētas, lai galarezultātā tortes būtu gan garšīgas, gan veselīgas lāču vēderiem. Abas lācēnītes priekšroku dod krabju nūjiņām un riekstiem - tie vienmēr tiek apēsti pirmie. Gan pie eglītes, gan tortes ēšanas svinībām parasti ciemiņi ir apkārtējā meža dzīvojušie putniņi (īpaši drošas ir zilītes) un pat pa kādai vāverei. Uz lāču meiteņu izdarībām no sava voljera puses cauri

žogam nolūkojas piecas stīnas. Viņas ir aktīvas arī ziemā un, labi paēdušas, reizēm ļaunas draiskulībām, kārtīgi izskrienoties pa visa voljera teritoriju.

Lai arī lāči ir vieni no vispopulārākajiem dzīvniekiem Dabas takās, tomēr šogad tiri veiksmīgi ar viņiem konkurē aļņu ģimene, kurā aļņu mātei Līnītei un tētim Antiņam pagājušā gada rudenī, 17. septembrī, piedzima alnēns - puisītis Sprīdītis! Viņš pievienojas aizpagājušajā pavasarī pirmdzimtajai alnēnītei Saulcerītei- Saulītei. Ar savu piedzimšanas laiku Sprīdītis "nokavējas" par apmēram 4 mēnešiem (alnēni parasti dzimst maija sākumā), un viņa atnākšana sakrīt ar aļņu riesta laiku. Antiņš steidzīgi tika nodalīts no pārējās ģimenes, un pašlaik Sprīdītis (kurš joprojām ir ruds, kā visi aļņu bērni attiecīgajā vecumā) kopā ar savu mammu un masu (viņu "barā" ietilpst arī viena stīna) dzīvo jaunajā aļņu voljerā, kuru izveidoja pagājušā gada vasarā, pārdalot sākotnējo sumbru voljeru divās daļās. Lielākā daļa tika atvēlēta aļņiem, bet mazākajā joprojām dzīvo vienīgais sumbrs Glorīs, kurš ir arī visvecākais Dabas taku iemītnieks - šogad viņam paliek apaļi 20 gadi. Jāpiezīmē, ka nebrīvē audzēt aļņus ir ļoti sarežģīti un tas, ka pie mums dzīvojošais aļņu pāris jau otro reizi ir ticis pie pēcnācējiem, ir vēra ņemams sasniegums!

Dabiskais pieaugums ļoti tiek gaidīts arī lūšu pārim, kam ir plašs un ērts voljers, bet līdz šim nebija izveidots atbilstoša vecuma dzīvnieku pāris. Leonora tikai nepilnu gadu atpakaļ sagaidīja savu ligavaini no Igaunijas. Jaunpienācējs ir samērā noslēgta rakstura un reti parādās apmeklētājiem. Jāņem vērā, ka lūšu apmatojums ziemā kļūst krietni gaišāks, un, lai sniegā ieraudzītu šo neapšaubāmi interesanto dzīvnieku,

apmeklētājiem jābūt īpaši vēriem.

Mežacūkas dzīvo veselos divos voljeros. Vecākās, Lilija un Mūsa, mitinās blakus lūšiem, bet vēl pavisam jauns, nepilnu gadu vecs mežacūku pāris, Ansītis un Grietiņa, dzīvo nelielā voljerā (kuru pavasarī plānots paplašināt), netālu no vilku un sumbra iezogojumiem. Tieši pašlaik viņi ir sasnieguši isto pusaudžu vecumu ar atraktīvu uzvedību un draudzīgu attieksmi gan vienam pret otru, gan arī pret Dabas taku apmeklētājiem. Visas mežacūkas praktiski vienmēr ir labi apskatāmas.

Pirmās Dabas taku apmeklētājus sagaida abas skaļās un kustīgās vilku - suņu krustojuma meitenes. Labi apskatāmi ir arī ūpi un pūces, kā arī staltbrīži. Vairāk slēpjas lapsas, un uzmanīgāk jāskatās, lai ievērotu vilku pāri.

Latviju pārņēmusi krīze, paldies Dievam, pagaidām nav skārusi Līgatnes Dabas taku četrkājainos iemītniekus, kas ir labi paēduši un dzīvo sev piemērotos apstākļos. Lūgums būtu nebarot voljeros mītošos dzīvniekus, jo arī maize, kas apēsta par daudz, var stipri kaitēt dzīvnieku veselībai un, piemēram, aļņiem izraisīt dzīvībai bīstamas problēmas, jo tā nav savvaļas dzīvnieku dabiskā barība.

Apmeklētāji Līgatnes Dabas takās vienmēr ir gaidīti, to ērtībām pagājušajā gadā tika uzcelts moderns informācijas centrs un pilnībā atjaunots skatu tornis. Sniega periodu var izmantot aktīvās atpūtas cienītāji, kuru ērtībai, kā katru ziemu, ir izveidota 5 km gara slēpošanas trase. Dabas takās pavadītais laiks vienmēr ir atslodze no ikdienas rūpēm un laba iespēja pastaigām svaigā gaisā, reizē gūstot arī pozitīvas emocijas, vērojot dzīvniekus to dabiskajā vidē.

Projekts pieņemts, darbs turpinās

AINĀRS ŠTEINS

Līgatnes pilsētas domes priekšsēdētājs

10. februārī tika parakstīts pieņemšanas – nodošanas akts par "Līgatnes kultūrvēstures tūrisma takas" tehniskā projekta izstrādes pabeigšanu. Tas nozīmē, ka ir noslēdzies apjomīgā projekta otrais posms, kas tuvina visus līgatniešus un Līgatnes viesus daudzām patīkamām pārmaiņām pilsētvides sakārtošanā.

Projekta izstrāde ir turpinājums Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskā centra izpētes un attīstības koncepcijai, ko pabeidzām pagājušā gada sākumā un kas pozitīvi pārsteidza daudzus kultūrvēstures un tūrisma speciālistus gan Latvijā, gan ārvalstīs. Galvenā koncepcijas filozofija ir Līgatnes papīrfabrikas vēsturisko centru izveidot par "dzīvo muzeju" šī vārda labākajā nozīmē, lai mēs spētu pastāstīt un mūsu viesi labāk saprastu "Stāstu par Līgatni".

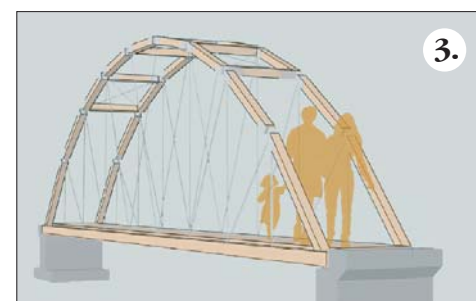
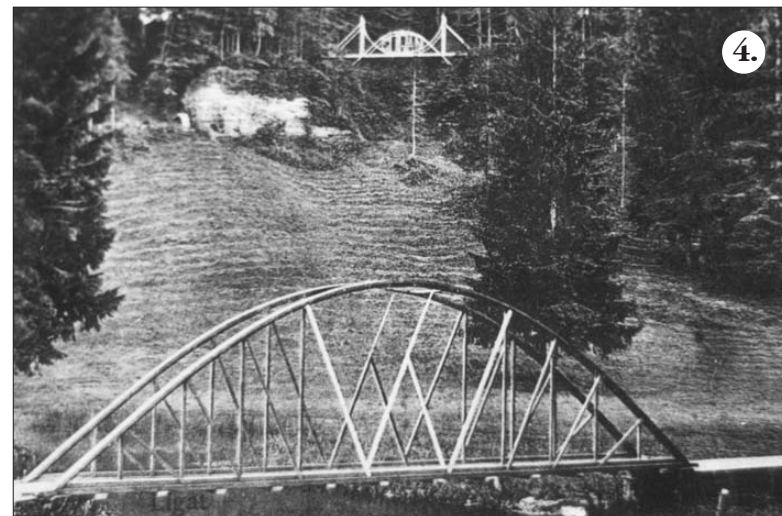
Priekšā vēl daudz darāmā, jo uz papīra uzliktās ieceres nāksies īstenot dzīvē. Vispirms jāveic trešais posms un jāiesniedz projekta pieteikums ES struktūrfondu līdzfinansējumam. Ja šis darbs veiksis, par ko esmu pārliecināts, vajadzēs atrast atbilstošus meistarus, kas iecerēto realizēs dzīvē. Paredzam, ka visu darbu pabeigšana prasīs divus gadus, kuru laikā tiks realizēta daļa no pirmajā kārtā plānotajiem darbiem, tostarp - uzbūvēts gājēju tilts pār Līgatnes ūpi pie papīrfabrikas, izveidots labiekārtots gājēju celiņš pa Pilsōņu ielu. Tiks atjaunotas kāpnes uz Skolaskalnu un Rīgaskalnu, un abi šie ēku kompleksi

atjaunoti to sākotnējā izskatā – ar parkiem, bērnu rotaļu laukumiem, utt. Nozīmīgs darbs veicams pilsētas centrā, sākot ar tūrisma informācijas centru, automašīnu stāvvietām, gājēju celiņiem un takām ap diķi, līdz pat Ānfabrikas klintim. Iecerēts "atjaunot" vēsturiskās fotogrāfijas – divus

gājēju tiltiņus "Eižens" un "Vilhelmine" pie estrādes.

Ši ir tikai daļa no uzskaitītajiem darbiem, ko plānojam realizēt projekta pirmajā posmā. Attīstības koncepcija piedāvā kopumā izveidot trīs tūrisma takas, kas

Nr. 1 – šāds tilts tiks izveidots pār ūpi pie papīrfabrikas.

Nr. 2, 3 – šādi tilti "atjaunos" vēsturisko fotogrāfiju pie estrādes.

Nr. 4 – Vēsturiskā fotogrāfija.

aptvers visu Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturisko centru. Tāpēc šis projekts jāuztver kā mērķtiecīgs attīstības sākums, kas turpināsies daudzgu garumā.

Bieži saņemam jautājumu: "Ko no tā iegūs līgatnieši"? Uzskatu, ka ikviens sakārtotais

gājēju celiņš, tilts, parks vai autostāvvietā katram pilsētas iedzīvotājam ir ikdienas nepieciešamība. Savukārt laudim, kuri vēlēties uzsākt uzņēmējdarbību saistībā ar tūrisma pakalpojumu sniegšanu, tiks radīti visi priekšnosacījumi veiksmīgam biznesam.